

Principy normativního rozpisu rozpočtu přímých výdajů RgŠ územních samosprávných celků na rok 2015

Č.j. MSMT-33071/2014

1. ÚVOD

Postup při financování krajského a obecního školství na rok 2015 je definován zákonem č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, a výše a struktura zdrojů a závazných ukazatelů zákonem č. 345/2014 Sb., o státním rozpočtu České republiky na rok 2015.

V souladu s ustanoveními § 161 odst. 5 a § 163 odst. 1 školského zákona lze finanční prostředky státního rozpočtu vyčleněné v rozpočtu resortu školství pro právnické osoby vykonávající činnost škol a školských zařízení zřizované krajem, obcí, nebo svazkem obcí (dále jen RgŠ ÚSC) alokovat do rozpočtů jednotlivých krajů výhradně kombinací výkonového (normativního) a programového (rozvojové programy) financování s tím, že v roce 2015 představuje programová část financování cca 3,51 % disponibilních zdrojů a maximální objem zdrojů je do rozpočtů jednotlivých krajů rozepsán normativním způsobem financování prostřednictvím republikových normativů.

Kvantifikace a struktura rozpočtu běžných výdajů ve výdajovém bloku regionálního školství včetně běžných výdajů na PŘO na rok 2015 je uvedena v následující tabulce:

	Běžné výdaje celkem	Mzdové prostředky	Odvody	Ostatní běžné výdaje	Počet zaměstnanců
	v Kč	v Kč	v Kč	v Kč	
Výdaje RgŠ celkem:	89 787 834 853	61 036 200 239	21 357 131 614	7 394 503 000	216 281,0
Přímé výdaje RgŠ:	87 623 928 332	59 656 448 875	20 873 896 457	7 093 583 000	211 946,0
- zřizované ÚSC ¹⁾	82 443 888 332	59 656 448 875	20 873 896 457	1 913 543 000	211 946,0
- soukromé ²⁾	3 946 040 000			3 946 040 000	
- církevní ²⁾	1 234 000 000			1 234 000 000	
Přímé výdaje PŘO ²⁾	2 163 906 521	1 379 751 364	483 235 157	300 920 000	4 335,0

¹⁾ V objemu OBV pro RgŠ ÚSC jsou v zájmu srovnatelnosti s předchozími roky zahrnuty i OBV na rozvojové programy pro soukromé a církevní školství a PŘO

²⁾ Bez výdajů na rozvojové programy zahrnutých v ¹⁾

Rozpis rozpočtu na rok 2015 pro církevní školy, pro školy a školská zařízení zřizovaná MŠMT (výdaje PŘO) a pro oblast rozvojových programů bude řešen samostatnými materiály.

Rozpis rozpočtu pro soukromé školství není z úrovně MŠMT prováděn – výše dotací pro jednotlivé subjekty vychází ze zákona č. 306/1999 Sb., o poskytování dotací soukromým školám, předškolním a školským zařízením, ve znění pozdějších předpisů a MŠMT poskytuje jednotlivým krajským úřadům průběžně objemy finančních prostředků vyplývajících ze smluv uzavřených krajskými úřady podle ustanovení uvedeného zákona.

Předmětem tohoto materiálu je dále rozpis rozpočtu RgŠ ÚSC v roce 2015.

Kvantifikace a podrobná struktura návrhu rozpočtu běžných výdajů RgŠ ÚSC na rok 2015 je uvedena v následující tabulce:

Rozpočet neinvestičních výdajů ve výši	81 855 888 332 Kč
<i>z toho mzdové prostředky vč. příslušenství</i>	<i>80 015 589 332 Kč</i>
v tom: mzdové prostředky ve výši	59 274 635 875 Kč
<i>z toho platy:</i>	<i>58 548 409 006 Kč</i>
záonné odvody do fondů ve výši	20 740 953 457 Kč
ostatní neinvestiční výdaje ve výši	1 840 299 000 Kč
limit počtu zaměstnanců ve výši	210 902,26
průměrný měsíční rozpočtovaný plat ve výši	23 134 Kč

Ve srovnání se schváleným rozpočtem RgŠ ÚSC v roce 2014 je rozpočet běžných výdajů pro rok 2015 vyšší o cca 3,209 mld. Kč (tj. o cca 4,05 %). V oblasti mzdových prostředků a odvodů je rozpočet zvýšený o 2,859 mld. Kč (tj. o 3,68 %), v oblasti ostatních neinvestičních výdajů (ONIV) je vyšší o 350 mil. Kč (t. o 22,38 %).

Přehled vývoje výkonů krajského a obecního školství v letech 2009/2010 až 2014/2015 – zdrojem dat je odbor analyticko-statistický MŠMT:

RgŠ ÚSC	Výkony 10/11 vč. žáků nást.studia	Výkony 11/12 vč. žáků nást.studia	Výkony 12/13 vč. žáků nást.studia	Výkony 13/14 vč. žáků nást.studia	Výkony 14/15 vč. žáků nást.studia	Změna za rok (13/14 ku 14/15)	
						absol.	relat.
3 - 5 let	321 945	335 991	347 104	356 373	358 578	2 205	100,62
6 - 14 let	819 857	823 982	836 442	854 937	880 186	25 249	102,95
15 - 18 let	394 939	374 197	352 235	335 113	324 518	-10 595	96,84
19 - 21 let	15 659	15 347	15 149	14 944	14 175	-769	94,85
3 – 18 v KZÚV	4 979	4 977	4 884	4 854	4 794	-60	98,76
RgŠ celkem	1 557 379	1 554 494	1 555 814	1 566 221	1 582 251	16 030	101,02

Poznámka: Výkony jsou uváděny včetně žáků v nastavbovém studiu tak, jak jsou zahrnováni i do výkonů pro RN. Detailnější přehled vývoje výkonů krajského a obecního školství v letech 2004/2005 až 2014/2015 je uveden v příloze 1 tabulce č. 1.

V jednotlivých normativních kategoriích je vývoj výkonů následující:

3 – 5	nárůst o	2 205 dětí,	tj. o 0,62 %
6 – 14	nárůst o	25 249 žáků,	tj. o 2,95 %
15 – 18	pokles o	10 595 žáků,	tj. o 3,16 %
19 – 21	pokles o	769 studentů,	tj. o 5,15 %
3 – 18 v KZÚV	pokles o	60 lůžek,	tj. o 1,24 %

Poznámka: do normativní kategorie 15 – 18 jsou zahrnuti i žáci denní formy NS

2. Rozpočtové zdroje RgŠ ÚSC pro rok 2015

Rozpočtové zdroje RgŠ ÚSC ze státního rozpočtu pro rok 2015 činí:

NIV celkem v Kč	MP v Kč	odvody v Kč	ONIV v Kč	Limit počtu zaměstnanců
82 443 888 332	59 656 448 875	20 873 896 457	1 913 543 000	211 946,0

Z těchto rozpočtových zdrojů je nutné odečíst finanční prostředky určené pro financování nezbytných rozvojových programů (dále jen „RP“; přehled a stručná charakteristika bude řešena samostatným materiálem), které tvoří cca 0,71 % celkových rozpočtových zdrojů RgŠ ÚSC. Po posílení zdrojů z RgŠ ÚSC na částku 2 896,6 mil. Kč pak budou rozvojové programy tvořit cca 3,51 % celkových rozpočtových zdrojů RgŠ ÚSC.

Přehled nároků na rozpočtové zdroje 2015 z titulu rozvojových programů:

	NIV celkem v Kč	MP v Kč	odvody v Kč	ONIV v Kč	Limit PZ
Rozvojové programy	588 000 000	381 813 000	132 943 000	73 244 000	1 043,74

Další nezbytné nároky na rozpočtové zdroje RgŠ ÚSC 2015 jsou:

	NIV v Kč	MP vč. odvodů v Kč	ONIV v Kč	Limit PZ
Posílení rozvojových programů o:				
- RP nárůst tarifů 2015	2 262 526 995	2 262 526 995	0	0,00
- posílení RP školní psychologové	4 060 000	4 060 000	0	77,00
- RP podpora polytechnického vzdělávání ve školách	42 000 000	0	42 000 000	
Další požadavky:				
- posílení rozpočtu pro soukromé školy	170 000 000	0	170 000 000	0,00
- posílení rozpočtu pro církevní školy	25 000 000	0	25 000 000	0,00

Pro normativní financování RgŠ ÚSC v roce 2015 (včetně rozpočtové rezervy) tedy zůstávají disponibilní rozpočtové zdroje ve výši:

Normativní financování (včetně rozpočtové rezervy)	NIV v Kč	MP vč. odvodů v Kč	ONIV v Kč	Limit PZ
	79 352 301 337	77 749 002 337	1 603 299 000	210 825,26

3. Stanovení výše republikových normativů pro rok 2015

3.1 Republikové normativy

Republikové normativy představují podle školského zákona základní nástroj pro rozpis finančních prostředků vyčleněných v rozpočtu MŠMT pro RgŠ ÚSC do rozpočtů jednotlivých krajů. Republikové normativy podle § 161 školského zákona stanovuje ministerstvo jako výši výdajů připadajících na vzdělávání a školské služby pro jedno dítě, žáka nebo studenta příslušné věkové kategorie v oblasti předškolního, základního, středního a vyššího odborného vzdělávání ve školách a školských zařízeních zřizovaných kraji, obcemi a svazky obcí na kalendářní rok. Výši výdajů se zde míní celková výše neinvestičních výdajů poskytovaných ze státního rozpočtu podle § 160 odst. 1 písm. c) a d) školského zákona, členěných na mzdové prostředky + odvody a na ostatní neinvestiční výdaje (dále jen „ONIV“). Součástí republikových normativů je také vyjádření limitu počtu zaměstnanců připadajících na 1 000 dětí, žáků nebo studentů v dané věkové kategorii.

Do celkového objemu neinvestičních výdajů se vedle výdajů na vzdělávání v příslušných družích škol (tj. v MŠ, ZŠ, a denní formě vzdělávání v SŠ, konzervatořích a VOŠ) zahrnují i výdaje na ostatní formy vzdělávání v SŠ, konzervatořích a VOŠ, výdaje na stravování, ubytování a na zdravotní postižení dětí, žáků nebo studentů, výdaje na zájmové vzdělávání, ostatní volnočasové aktivity, výdaje na poradenské služby atd.

RN slouží pouze pro rozpis rozpočtu finančních prostředků státního rozpočtu do rozpočtů jednotlivých krajů. K rozpisu těchto rozpočtových zdrojů z rozpočtů krajů do rozpočtů jednotlivých právnických osob vykonávajících činnost škol a školských zařízení pak slouží krajské normativy (§ 161 odst. 2 školského zákona), jejichž stanovení a použití je v přenesené působnosti výkonu státní správy krajských úřadů. Členění krajských normativů, ukazatele rozhodné pro jejich stanovení apod. stanoví vyhláška č. 492/2005 Sb., o krajských normativech, ve znění pozdějších předpisů.

3.2 Věkové kategorie pro jednotlivé RN 2015

Stejně jako v předchozích letech i pro rok 2015 se stanovuje pět základních kategorií podle poskytovaného vzdělávání:

1. dítě v předškolním vzdělávání (tzn. **kategorie 3-5 let**),
2. žák plnící povinnou školní docházku (tzn. **kategorie 6-14 let**),
3. žák v denní formě středního vzdělávání s výjimkou žáka plnící povinnou školní docházku; vč. žáků nástavbového studia v denní formě vzdělávání – žáci nástavbového studia jsou zahrnuti do této kategorie od roku 2009 (tzn. **kategorie 15-18 let**),
4. student v denní formě vyššího odborného vzdělávání (tzn. **kategorie 19-21 let**),
5. počet lůžek v krajských zařízeních ústavní výchovy (KZÚV) pro děti a mládež (tzn. **kategorie 3-18 let v KZÚV**).

Poznámka:

1) *Ačkoliv se v souvislosti s republikovými normativy používá výraz „věková kategorie“, nejde o věkové kategorie v pravém slova smyslu, neboť určujícím znakem pro zařazení do jednotlivých kategorií není věk dítěte, žáka či studenta, ale je jím skutečnost, že dítě, žák nebo student se vzdělává v příslušném stupni vzdělávání.*

2) *Počet dětí, žáků a studentů používaný pro republikové normativy se navíc může lišit od počtu výkonů uváděného v materiálech odboru analyticko-statistický MŠMT (např. ve statistických ročenkách), neboť pro stanovení republikových normativů dochází u výkonů k určitým specifickým přepočtům:*

***kategorie 3 – 5 let** zahrnuje počet dětí v mateřských školách (přičemž děti přijaté podle § 31 odst. 3 zákona č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, ve znění pozdějších předpisů, jsou přepočteny koeficientem 0,5), dětí v mateřských školách při zdravotnickém zařízení (použije se vyšší počet z variant: průměrný počet dětí za minulý školní rok či počet dětí k 30. 9. příslušného školního roku), do počtu dětí v mateřských školách jsou jednotlivými krajskými úřady doplněny rovněž nové kapacity k 1. lednu příslušného roku,*

***kategorie 6 – 14 let** zahrnuje počet žáků v základních školách (přičemž žáci plnící povinnou školní docházku podle § 38 a § 41 školského zákona, tzv. „individuální vzdělávání“ a „vzdělávání v zahraničí“, jsou přepočteny koeficientem 0,25), žáků v nižších ročnících víceletých gymnázií a v nižších ročnících konzervatoří v denní formě vzdělávání, žáků v přípravných třídách základních škol a v základních školách při zdravotnickém zařízení (použije se vyšší počet z variant: průměrný počet žáků za minulý školní rok či počet žáků k 30. 9. příslušného školního roku),*

***kategorie 15 – 18 let** zahrnuje počet žáků ve středních školách v denní formě vzdělávání včetně zkrácených studií, vč. žáků nástavbového studia v denní formě vzdělávání a bez žáků nižších ročníků víceletých gymnázií a nižších ročníků konzervatoří,*

kategorie 19 – 21 let zahrnuje počet studentů ve vyšších odborných školách v denní formě vzdělávání,

kategorie 3 – 18 let v KZÚV zahrnuje počet lůžek v zařízeních ústavní výchovy.

3.3 Základní východiska pro stanovení výše RN pro rok 2015

Schválený rozpočet pro RgŠ ÚSC pro rok 2015 oproti roku 2014 zabezpečuje nárůst platových tarifů (řešeno rozvojovým programem), nárůst výkonů oproti školnímu roku 2013/2014 (řešeno normativním rozpisem) a nárůst v oblasti učebních pomůcek (řešeno cíleným rozvojovým programem v průběhu roku 2015). Jiné změny proti roku 2014 nejsou realizovány. Z tohoto vyplývá, že výše RN roku 2015 zůstává ve výši RN roku 2014.

3.4 Výše republikových normativů pro rok 2015

Výše RN 2015 je na úrovni RN roku 2014.

Republikové normativy 2015:

Věková kategorie	NIV CELKEM Kč/žáka	MP celkem vč. odvodů Kč/žáka	ONIV celkem Kč/žáka	Zam. Z./1000ž
3 - 5 let	39 235	38 735	500	127,612
6 - 14 let	50 423	49 338	1 085	129,591
15 - 18 let	58 313	57 243	1 070	144,429
19 - 21 let	49 755	49 055	700	127,612
KZÚV	239 179	236 679	2 500	693,459

3.5 Normativní rozpis rozpočtu 2015

Propočtem reálných výkonů školního roku 2014/2015 a RN 2015 získáme normativní rozpis rozpočtu RgŠ ÚSC pro rok 2015, který tvoří 96,1 % celkových zdrojů RgŠ ÚSC. Normativní rozpis podle jednotlivých krajů je uveden v příloze č. 1 tabulka 2.

Normativní rozpis rozpočtu RgŠ ÚSC na rok 2015:

Věková kategorie	Výkony 2014/15	NIV CELKEM v tis. Kč	MP vč.odvodů celkem v tis. Kč	ONIV celkem v tis. Kč	Zam.
3 - 5 let	358 578,5	14 068 830	13 889 539	179 291	45 525,7
6 - 14 let	880 185,5	44 381 592	43 426 591	955 001	113 482,1
15 - 18 let	324 518,0	18 923 619	18 576 385	347 234	46 630,8
19 - 21 let	14 175,0	705 278	695 354	9 924	1 799,7
3-18 let v KZÚV	4 794,0	1 146 629	1 134 641	11 988	3 307,5
RgŠ ÚSC CELKEM	1 582 251,0	79 225 948	77 722 510	1 503 438	210 745,8

Po normativním rozpisu rozpočtu není rozepsáno (celková rozpočtová rezerva RgŠ):

	NIV celkem v Kč	MP vč. odvodů v Kč	ONIV v Kč	Limit PZ
Zbývající rozpočtová rezerva	126 353 337	26 492 337	99 861 000	79,46

Tato rozpočtová rezerva může být v průběhu roku 2015 využita na pokrytí nenadálých výdajů regionálního školství, na vyhlášení nových rozvojových programů či na zvýšení jejich zdrojů, popřípadě i k dofinancování dotací soukromému a církevnímu školství podle výsledných reálných potřeb. Rozpočtová rezerva tvoří pouze 0,15 % výdajů RgŠ ÚSC.

3.6 Stanovení závazných ukazatelů normativního rozpisu rozpočtu RgŠ ÚSC na rok 2015

Normativní rozpis rozpočtu na rok 2015 prostřednictvím republikových normativů, uvedený v bodě 3.4, je ve struktuře závazných ukazatelů stanoven následovně (údaje v Kč):

NIV Celkem	79 225 948 000
Z toho:	
Mzdové prostředky	57 577 464 000
z MP Platy	56 870 725 000
z MP OON	706 739 000
Odvody	20 145 046 000
ONIV	1 503 438 000
Počet zaměstnanců	210 745,8

Při stanovení závazných ukazatelů mzdové regulace byly pro rok 2015 zvýšeny o 3,5 % i prostředky určené na OON. Proto při stanovení závazných ukazatelů jednotlivým krajům byl tento ukazatel stanoven tak, že upravený rozpočet OON 2014 byl zvýšen o 3,2 %. V průběhu roku 2015 bude možné, tak jako v letech předchozích, provést úpravu závazných ukazatelů podle aktuální potřeby.

Normativní rozpis rozpočtu na rok 2015 prostřednictvím republikových normativů ve struktuře závazných ukazatelů pro jednotlivé krajské úřady je uveden v příloze č. 1 v tabulce č. 3.

Tabulka č.1: Porovnání výkonů krajských a obecních škol v jednotlivých věkových kategoriích v letech 2002/03 – 2014/15

Tabulka č.2: Normativní rozpis výdajů RgŠ ÚSC pomocí republikových normativů pro rok 2015

Tabulka č.3: Normativního rozpis rozpočtu RgŠ ÚSC 2015 ve struktuře závazných ukazatelů

Seznam použitých zkratk

ČR – Česká republika

KZÚV – krajské zařízení ústavní výchovy

MP – mzdové prostředky

MŠ – mateřské školy

MŠMT – Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

NIV – neinvestiční výdaje

NS – nástavbové studium

OBV – ostatní běžné výdaje

ONIV – ostatní neinvestiční výdaje

OON – ostatní osobní náklady

PŘO – přímo řízené organizace uvedené v příloze č. 2 zákona č. 157/2000 Sb.

PZ – počet zaměstnanců

RgŠ – Regionální školství

RgŠ ÚSC – Regionální školství územních samosprávných celků

RN – republikový normativ

RP – rozvojové programy

SŠ – střední školy

VOŠ – vyšší odborné školy

Z./1000ž – počet zaměstnanců na 1 000 žáků

Zam. – zaměstnanci

ZŠ – základní školy